

Eerste termijn kadernota 2022 Lokaal Sociaal

Samen bouwen....

U heeft allen kennis kunnen nemen van de kadernota van Lokaal Sociaal. Aangezien 6 minuten spreektijd het moeilijk maakt een echte volledige reactie te geven op de plannen van deze coalitie en dit college, hebben wij voor deze weg gekozen.

In de kadernota verwijst u 7 keer naar het coalitie akkoord. De afspraken tussen u college en de coalitie partijen onderling. 0 keer komt het woord oppositie in het hele verhaal voor.

Dit is het moment om de daad bij uw woorden te voegen en een start te maken met samen bouwen. Wij verwachten van u dat u vandaag de inbreng vanuit de gehele oppositie en de kaders van Lokaal Sociaal serieus mee in overweging neemt.

De algemene beschouwingen van Lokaal Sociaal:

Armoede:

De inwoners krijgen het flink voor hun kiezen. Prijzen stijgen; in de supermarkt, van onze energie, van onze brandstof. 1 op de 10 kinderen groeit op in armoede, een Nederlands gemiddelde. Boeren voelen zich in een hoek gedrukt, de klimaatcrisis vraagt om maatregelen, daarnaast is er doorlopend de aardbevingsellende.

Het siert het Hogeland dan ook, hoe met grote meerderheid de opvang van vluchtelingen op steun kan rekenen. Ondanks de terechte kritische kanttekeningen en zorgen, uiteindelijk voldoen wij hiermee aan onze morele plicht.

Maar diezelfde morele plicht hebben we voor ook voor de Hogelandsters die het niet redden.

De gemeente moet er zijn voor de inwoners, als het rijk te laat over de brug komt met middelen moeten we de prioriteit geven, met onze eigen middelen, om inwoners in acute nood te ondersteunen.”

Eerder is er al geld gereserveerd voor de aanpak van energie armoede door de vorige raad. Inmiddels heeft het college 5 miljoen voor zichzelf om uit te geven apart gezet. Op een manier die niet past, namelijk tegen de eigen afspraken van raad en college in.

Inwoners die door het bestaansminimum zakken, mogen geen 0 op het rekest krijgen als ze aankloppen bij de gemeente wanneer het water aan de lippen staat. Of zoals vaak eigenlijk te laat en ze niet anders kunnen en kopje onder gaan.

Met Prinsjesdag zullen maatregelen aankondigd worden voor 2023. Toch zullen er een aantal huishoudens zijn die niet kunnen wachten, waarbij preventie en vroegtijdige ondersteuning niet gaat voorkomen dat het mis gaat.

Graag horen wij van de andere partijen en het college hoe zij dit zien,

Welke ideeën hebben we vanuit de raad om onze inwoners tegemoet te komen?

Hoe zij denken zich voor te bereiden op de maatschappelijk opgave die op ons afkomt met de stijgende armoede en stapeling van problemen?

Lokaal sociaal zou graag zien dat hier ruimte voor is, nu indien nodig. Maar ook komt in de begroting van 2023 en verder.

Aardbevingsproblematiek

Inmiddels is het 10 jaar geleden dat de zware klapper bij Huizinge was. Laatst nog twee middelzware met episch centrum Uithuizen.

De parlementaire enquête legt pijnlijk bloot hoe de overheid gefaald heeft, dat het ging om geld en politieke belangen, niet de mensen. Ook dat de weerstand vanuit het Groninger lokale bestuur hiertegen niet voldoende is gebleken maar ze eigenlijk meegezogen zijn in de vaart van de ontsporende trein.

Lokaal Sociaal volgt de verhoren met interesse en hoopt dat het college dit ook doet. Want hier zijn lessen die geleerd moeten worden. Ook voor lokale bestuurders, het is van belang dat men naar aanleiding van de uitkomsten reflecteert en leert.

De versterking is ingrijpend als het je treft, aan ons als raad en ook college om dit op de voet te volgen. Het gaat hier om inwoners die ongevraagd in een kwetsbare positie gedwongen zijn.

Laten we haast maken en ter plekke gaan als raad. In Uithuizen en Kantens gaat het van start, een goed moment om aan te haken en in gesprek te gaan met de getroffen inwoners.

Graag een reactie van de andere fracties, bent u het met mij eens dat we hier prioriteit aan moeten geven en op korte termijn moeten inplannen?

Wonen

Allemaal zijn we het eens dat we een woonopgave hebben. Nu kun je dat benaderen door alleen te rekenen in stenen en huizen, maar we zijn gelukkig geen NAM. Dus ja nieuwe woningen zijn welkom, voor iedereen en alle inkomensgroepen graag.

Prettig wonen begint uiteraard bij een veilig huis, schimmelvrij en betaalbaar in een omgeving waar je je prettig voelt en veilig kunt bewegen.

Door als gemeente de woningbouwcoöperaties te stimuleren en aan te moedigen vaart te maken bij een verduurzamingsslag, help je huurders besparen op de energie rekening.

Het openbaar groen is ook onderdeel van je dagelijkse leefomgeving, evenals de wegen waarover je je verplaatst. Zaken die wat Lokaal Sociaal betreft echt prioriteit hebben.

Bij de behandeling van de jaarrekening is een reserve “Opgaven 2022-2026” van 5 miljoen gecreëerd. Wij vinden momenteel de grootste opgaven in de armoede, aardbevings en woonproblematiek en niet in de dekking van incidentele projecten zonder structurele beleidsmatige invulling. Daarom willen wij ook voorstellen deze reserve voor de echte opgaven in te zetten. **Graag reactie hierop**

Wat betreft dat groen, hebben wij een voorstel, deelnemer worden van steenbreek.nl. Waarom?

Omdat:

- Het Hogeland nog geen deelnemer is van Steenbreek, de omliggende gemeenten, Provincie en het waterschap dit al wel zijn, met een reden. Ook een soort van samen bouwen zeg maar.
- Stichting Steenbreek is opgericht met een missie: de trend van de verstening te stoppen en onze leefomgeving in Nederland duurzaam te vergroenen.
- De bescherming van biodiversiteit en oplossingen aandragen voor klimaatadaptatie zijn de belangrijkste vertrekpunten. Deze staan ook in verband met de positieve effecten die vergroening heeft op gezondheid & welzijn en de sociale cohesie.
- Kosten 2500 per jaar, dat kan vast nog wel van de 5 miljoen af lijkt ons.
- Het een platform is vol met initiatieven, ideeën en goede voorbeelden voor ons Hogeland om bij aan te sluiten, we hoeven het wiel niet opnieuw uit te vinden.

Dit maakt het takenpakket van de kwartiermaker verbindingen alweer wat kleiner. Eerlijk, wat een onnodige functie is dit, met wat creativiteit is dit ook anders op te lossen zonder een extra functie te creëren. We hebben al zo'n moeite met vinden van personeel voor de basistaken.

Realistisch begroten

Binnen onze fractie zeiden we tegen elkaar:

Zo schrijf je zwarte cijfers. Door geen rekening te houden met voorzienbare extra lasten.

Wat dacht je van:

de Exploitatie van De Tirrel,
de exploitatie parkeren en overige kosten WEC,
investeringen in scholen – sommige zijn meer dan 60 jaar oud
gemeentelijke huisvesting,
meerkosten 2^e ontsluiting Lauwersoog,
reservering tekort 2026 etc.

En bij deze zeg ik het tegen u college en collega raadsleden.

Laten we dit wel meenemen bij de begroting van 2023. Daarnaast moeten we ook beseffen dat stijging van gemeentelijke lasten in tijden als deze echt onwenselijk is.

Wees zuinig op ons gemeenschapsgeld beste wethouders, geef het toekomstbestendig uit aan zaken waar alle inwoners echt wat aan hebben.